

alla är – är vår gemensamma uppgift att bota, lindra och förebygga sjukdom. Det framgår klart av vårt genmäle (Läkartidningen 21/99) att vår rekommendation inte riktar sig till enskilda sjuka individer utan till grupper av individer, i detta fall barn under de första nio månaderna, i förebyggande, hälsobefrämjande syfte.

Stintzing och Sundelin glömmer att man i Danmark rekommenderar extra järntillskott i form av järndroppar från sex månaders ålder om konsumtionen av järnberikad modersmjölksersättning blir mindre än 400 ml per dag. Vi tycker nog att vår rekommendation är motiverad dels därför att vi i Sverige inte har traditionen att ge extra järndroppar, dels därför att den innebär minskad risk för ett sådant behov för vissa barn.

Stintzing och Sundelin avfärdar näringsfysiologiska argument, »som bygger på extremfall eller undantag som underlag för regelsystem för alla friska barn».

Förlängningen av deras argumentering innebär att kostråd inte är nödvändiga för just den grupp som från nutritionssynpunkt är mest sårbar, nämligen spädbarnen! Man menar tydligen också att det vetenskapligt korrekta i en rekommendation skall vägas mot god hälso-pedagogik. Vem skall då ta ansvar för rekommendationerna?

Avslutningsvis vill vi poängtera att vi inte haft för avsikt att röra upp stormar vare sig det är i tallrik eller i massmedier. Vår erfarenhet är att det snarare är osaklig och onyanserad debatt i massmedier än sakligt underbyggd rådgivning som skrämmar föräldrar.

Innehåller alternativ till mjölk

Vi har varit mycket noga med att vår rekommendation innehåller tydliga alternativ till mjölk för att den inte skall uppfattas som ett förbud utan som ett råd att göra på annat sätt under de få månader det rör sig om. Vi tror att föräldrar är fullt kapabla att ta emot ett korrekt faktaunderlag och även se en rekommendation som just en sådan. Självklart är det sedan föräldrarna som fattar beslut om sina barns uppfödning. Låt dem göra det på så saklig grund som möjligt!

Stintzing och Sundelin efterfrågar ytterligare dokumentation från vår sida, men de har inte gjort någon ansträng-

ning att med faktaunderlag styrka sina egna argument. Vi har varit ytterst noga med att förankra rekommendationen hos dem som givit oss mandatet, dvs Svenska barnläkarföreningen, dess sektion för gastroenterologi och nutrition samt Livsmedelsverket. Stintzing själv blev fullt informerad. Varför framfördes inte de kritiska synpunkterna under den processen?

Föga anade vi att en kostrekommendation, som i praktiken innebär en rätt marginell förändring – och som i vår omvärld, med samma vetenskapliga argument som vi anför, sedan länge setts som fullt naturlig – skulle möta ett så-

dant motstånd hos två erfarna och framstående barnläkarkolleger.

Livsmedelsverkets och Svenska barnläkarföreningens pediatrika expertgrupp för nutrition och hälsa (PENUTH):

Irene Axelsson
docent, Malmö,
Mehari Gebre-Medhin
professor, Uppsala,
Olle Hernell
(ordförande), professor, Umeå,
Irène Jakobsson
docent, Lund
Kim Fleischer Michaelsen
professor, Fredriksberg, Danmark,

Gunnar Inghe stod för inlevelse och medkänsla

Jan Halldins inspirerande presentation av Gunnar Inghe som inspirationskälla i Läkartidningen 23/99 [1] glädde mig mycket.

Tillåt mig komplettera med en bok som betytt mycket för mig och som jag med glädje kunnat föreslå andra. Själv fick jag tipset av Lars Ingemar Lundström, rättspsykiater i Göteborg under kursen i rättspsykiatri. Det måste ha varit tidigt 70-tal. »Fly till vatten och morgon» av Thorsten Jonsson. Första utgåva 1941 [2].

Den romantiska titeln till trots skildrar boken några tragiska händelser, och här finns några av författarens bästa noveller. »De bygger alla i någon utsträckning på verkliga kriminalfall.» Boken är tillägnad Gunnar Inghe.

Ett par av novellerna har blivit TV-filmer; jag tror både Järnspisrum och Vinterstycke. Den senare förmedlar känslan av knarrande snö så att man känner hur hästskiten doftar i snön.

Alla novellerna har Thorsten Jonssons skarpa och pregnans. Jag har alltid trott att inlevelsen och medkänslan, den aning av insikt om »hur det kunde ha gått till», kom från just Gunnar Inghe.

Annika Skott
docent,
geriatriska kliniken,
Vasa sjukhus,
Göteborg

Referenser

1. Halldin J. Gunnar Inghe – de fattigas advokat. Läkartidningen 1999; 96: 2895-7.
2. Jonsson T. Fly till vatten och morgon. Delfinserien Aldus 1975.

LÄKARTIDNINGEN
på Internet

www.lakartidningen.se

Fulltext på Internet

Ansvarsnämndsärenden
Debatt
Disputation
Ledare
Läkemedelsnytt
Meddelanden
Medicinshistorisk paus
Medicinsk kommentar
Nya tjänster
Stipendier
Skvaller